

преброители. Провеждането по същество на три преброявания едновременно от едни и същи лица създава затруднения и рискове относно качеството на сведенията. Освен това, за стопанското преброяване най-подходящо място на наблюдениято би било местонамирането на заведенията, но при сливането на преброяванията регистрацията на сведенията става в жилищата на стопаните на тези заведения.

Подчертават се и положителните страни на сливането на трите преброявания. Смята се, че по този начин се създава възможност за взаимен контрол на записванията в трите карти. Освен това, разходите са значително по-малки, отколкото при отделни преброявания, провеждани по различно време. Изглежда, че това чисто финансово съображение е имало решаващо значение.

Заслужава да се подчертаят проявените изключителни грижи за добра организация на изследването и за обучението на преброителите.

Правното основание на общото стопанско преброяване е Указ № 299 от 27 април 1926 г., с който се разпорежда то да се извърши към 31 декември 1926 г. заедно с преброяването на населението. Практически наблюденията са направени с отделни въпросници; за земеделските стопанства е съставена карта „Ж“, а за неземеделската дейност - карта „З“. Следователно обхванати са по същество два отделни обекта, обединени само организационно в едно общо стопанско преброяване. Те са дефинирани като: 1) земеделско стопанство и 2) неземеделско стопанство.

НАБЛЮДЕНИЕТО НА НЕЗЕМЕДЕЛСКОТО СТОПАНСТВО

Обектът на това наблюдение е дефиниран твърде широко. Той обхваща:

1. Индустрия, занаятчийство, домашна индустрия (работа вкъщи за своя сметка или за сметка на някой индустриалец или търговец);
2. Рударство, каменни, глинени и други кариери, солници;
3. Строителство, включително строителни дружества, архитектурни, инженерни, земемерни бюра, майстори-предприемачи на строежи, бояджийство на сгради;
4. Инсталиране на електричество, водопроводи;
5. Търговия;
6. Банкерство, спестовни каси и други подобни заведения;
7. Осигурителни дружества, агенции за осигуряване, болнични каси, по-смъртни каси, включително и касите за злополука, безработица и пр. при професионалните сдружения;
8. Транспортно дело, експедиция, превоз, пътнически и паспортни бюра, митнически комисионери;
9. Хотели, кръчми, гостилници, пансиони;
10. Болници, бани, лаборатории и други подобни;
11. Театри, опери, кинематографии;
12. Вестникарство, издателство;
13. Риболовство и ловджийство;